

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾
z dnia.....2010 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia jednostek chorobowych,
sposobu prowadzenia kontroli oraz zakresu badań kontrolnych zakażeń zwierząt**

Na podstawie art. 58 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz.1342) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie określenia jednostek chorobowych, sposobu prowadzenia kontroli oraz zakresu badań kontrolnych zakażeń zwierząt (Dz. U. Nr 282, poz. 2813 oraz z 2006 r. Nr 44, poz. 315) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2:

a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„ 4) przenośne gąbczaste encefalopatie przeżuwaczy (Transmissible spongiform encephalopathies of ruminants - TSE);”,

b) uchyla się pkt 10,

c) pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) grypa ptaków (avian influenza);”,

d) uchyla się pkt 12-15,

e) dodaje się pkt 16 – 18 w brzmieniu:

”16) choroba niebieskiego języka (Bluetongue);

17) zakaźne zapalenie nosa i tchawicy/otręt bydła (Infectious bovine rhinotracheitis/infectious pustular vulvovaginitis IBR/IPV);

18) gorączka Q (Q fever).”;

2) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W celu kontroli występowania pryszczycy i choroby pęcherzykowej świń co kwartał bada się, na obszarze powiatu, próbki krwi pobrane od bydła albo świń tak, aby corocznie poddać badaniu próbki krwi pobrane od 10 sztuk bydła albo świń

pochodzących co najmniej z 5 gospodarstw lub stad na obszarze tego powiatu.”

3) w § 4:

a) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W celu kontroli występowania klasycznego pomoru świń u dzików corocznie bada się próbki krwi pobrane od:”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W celu kontroli występowania klasycznego pomoru świń u dzików padłych w obwodzie łowieckim bada się próbkę z migdałków lub węzłów chłonnych lub śledziony od każdego padłego dzika.”;

4) § 5 – 9 otrzymują brzmienie:

„§ 5. Kontrolę występowania przenośnych gąbczastych encefalopatii przeżuwaczy przeprowadza się w kierunku:

- 1) gąbczastej encefalopatii bydła - zgodnie z przepisami załącznika III rozdziału A części I rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającego zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii (Dz. Urz. UE L 147 z 31.05.2001 r., str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 32, str. 289, z późn. zm.);
- 2) trzęsawki owiec - zgodnie z przepisami załącznika III rozdziału A części II rozporządzenia, o którym mowa w pkt 1.

§ 6. 1. W celu kontroli występowania gruźlicy bydła corocznie tuberkulinizacją śródskórną obejmuje się 1/5 stad bydła na obszarze powiatu tak, aby w okresie 5 lat poddać badaniu wszystkie stada bydła znajdujące się na obszarze tego powiatu.

2. Badaniu, o którym mowa w ust.1, poddaje się bydło powyżej 6 tygodnia życia.

§ 7. 1. W celu kontroli występowania brucelozы bydła corocznie bada się próbki krwi pobrane od 1/5 stad bydła znajdujące się na obszarze powiatu, tak aby w okresie 5 lat poddać badaniu wszystkie stada bydła znajdujące się na obszarze tego powiatu.

2. Badaniu, o którym mowa w ust. 1, poddaje się bydło powyżej 24 miesiąca życia.

3. W celu kontroli występowania brucelozы bydła u krów mlecznych dopuszcza się badanie pulowanych i zbiorczych prób mleka od krów pochodzących z jednego stada.

§ 8. W celu kontroli występowania brucelozы kóz i owiec corocznie bada się próbki krwi pobrane od co najmniej 5% kóz i owiec powyżej 6 miesiąca życia.

§ 9. 1. W celu kontroli występowania enzootycznej białaczki bydła corocznie bada się próbki krwi pobrane od:

1) 1/5 stad bydła na obszarze regionu uznanego za urzędowo wolny od enzootycznej białaczki bydła tak, aby w okresie 5 lat poddać badaniu wszystkie stada bydła znajdujące się na obszarze tego regionu;

2) 1/3 stad bydła uznanych za urzędowo wolne od enzootycznej białaczki bydła na obszarze regionu nie uznanego za urzędowo wolny od tej choroby tak, aby w okresie 3 lat poddać badaniu wszystkie stada bydła znajdujące się na obszarze tego regionu; rozpoczęcie badań w cyklu 3 letnim w stadzie następuje w pierwszym roku po uznaniu tego stada za urzędowo wolne od enzootycznej białaczki bydła;

3) wszystkich stad bydła w regionie, w którym w ostatnim badaniu kontrolnym odsetek stad zakażonych wynosił powyżej 0,2%;

2. Wojewódzki lekarz weterynarii, po dokonaniu analizy ryzyka, może podjąć decyzję o przeprowadzeniu badania, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, na obszarze jednego lub kilku powiatów powiązanych ze sobą epizootycznie w odniesieniu do stad bydła, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2.

3. Badaniom, o których mowa w ust. 1, poddaje się bydło powyżej 24 miesiąca życia.

4. W celu kontroli występowania enzootycznej białaczki bydła u krów mlecznych, dopuszcza się badanie pulowanych prób mleka od krów pochodzących z jednego stada.”;

5) uchyla się § 13-14;

6) dodaje się § 15 – 17 w brzmieniu:

„§ 15. W celu kontroli występowania choroby niebieskiego języka, corocznie bada się próbki krwi pobrane od bydła i owiec powyżej 3 miesiąca życia, znajdujących się na obszarze powiatu tak, aby możliwe było wykrycie serokonwersji z 95% prawdopodobieństwem, przy założeniu, że odsetek zakażeń na obszarze tego powiatu wynosi 20%.

§ 16. 1. W celu kontroli występowania zakaźnego zapalenia nosa i tchawicy/otrętu bydła corocznie bada się próbki krwi pobrane od bydła znajdującego się na obszarze powiatu tak, aby możliwe było wykrycie serokonwersji z 95% prawdopodobieństwem, przy założeniu, że odsetek zakażeń na obszarze tego powiatu wynosi 20%; do

przeprowadzenia badania mogą zostać użyte próbki krwi pobrane od bydła w celu kontroli występowania brucelozy lub białaczki bydła.

2. Badaniu, o którym mowa w ust. 1, nie poddaje się buhajów znajdujących się na obszarze powiatu w centrach pozyskiwania nasienia.

§ 17. 1. W celu kontroli występowania gorączki Q corocznie bada się próbki krwi pobrane od 30 sztuk bydła lub owiec i kóz, pochodzących co najmniej z 5 stad na obszarze powiatu.

2. W przypadku wystąpienia poronienia, o którym mowa w art. 42. ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, u bydła lub owiec i kóz, badaniem, o którym mowa w ust. 1, obejmuje się wszystkie sztuki bydła lub owiec i kóz w stadzie, jeżeli:

1) liczba poronień w stadzie liczącym poniżej 100 sztuk zwierząt wyniosła co najmniej 2 w miesiącu lub 3 w okresie roku;

2) liczba poronień w stadzie liczącym co najmniej 100 sztuk zwierząt wyniosła powyżej 4% pogłowia w okresie roku.

3. W przypadku wystąpienia poronienia, o którym mowa w ust. 2, w celu potwierdzenia uzyskanego dodatniego wyniku badania krwi, o którym mowa w ust. 1, pobiera się fragment łożyska lub wymaz z dróg rodnych samicy, poddając je badaniu metodą hodowlaną lub PCR.

4. Badaniu, o którym mowa w ust. 2 poddaje się bydło płci żeńskiej oraz buhaje przeznaczone do rozrodu, powyżej 12 miesiąca życia, a także owce i kozy.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 58 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz.1342), zgodnie z którym minister właściwy do spraw rolnictwa został zobowiązany do określenia rodzaju jednostek chorobowych, sposobu prowadzenia kontroli oraz zakresu badań, mając na względzie zapewnienie bezpieczeństwa sanitarnego kraju.

Konieczność zmiany przepisów obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie określenia jednostek chorobowych, sposobu prowadzenia kontroli oraz zakresu badań kontrolnych zakażeń zwierząt (Dz. U. Nr 282, poz. 2813 z późn. zm.) podyktowana została następującymi przyczynami.

Rzeczpospolita Polska została uznana przez Komisję Europejską za kraj urzędowo wolny od brucelozы bydła, zgodnie z decyzją Komisji 2009/600/WE z dnia 5 sierpnia 2009 r. zmieniającą decyzję 2003/467/WE w odniesieniu do uznania niektórych państw członkowskich i ich regionów za oficjalnie wolne od brucelozы bydła (Dz. Urz. WE L 204 z 06.08.2009, str. 39). Decyzją Komisji 2009/342/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. zmieniającą decyzję 2003/467/WE w odniesieniu do uznania niektórych regionów administracyjnych Włoch za oficjalnie wolne od gruźlicы bydła, brucelozы bydła i enzootycznej białaczki bydła, uznania niektórych regionów administracyjnych Polski za oficjalnie wolne od enzootycznej białaczki bydła oraz uznania Polski i Słowenii za państwa członkowskie oficjalnie wolne od gruźlicы bydła (Dz. U. WE L 104 z 24.04.2009, str. 51), Rzeczpospolita Polska została uznana za kraj urzędowo wolny od gruźlicы bydła, a niektóre jej regiony za urzędowo wolne od enzootycznej białaczki bydła.

W związku z powyższym Główny Lekarz Weterynarii zaproponował zmianę przepisów obecnie obowiązującego rozporządzenia w zakresie nadzoru i przeprowadzania badań w kierunku gruźlicы bydła, brucelozы bydła, owiec i kóz oraz enzootycznej białaczki bydła. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Głównego Lekarza Weterynarii zmniejszeniu powinna ulec liczba zwierząt poddawanych badaniu w kierunku gruźlicы bydła, brucelozы bydła, owiec i kóz oraz enzootycznej białaczki bydła, co skutkować będzie szacunkową oszczędnością w kwocie około 14 000 000 złotych.

Ponadto, zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (WE) nr 1266/2007 z dnia 26 października 2007 r. w sprawie przepisów dotyczących dyrektywy Rady 2000/75/WE w odniesieniu do kontroli, monitorowania, nadzoru i ograniczeń przemieszczeń niektórych zwierząt należących do gatunków podatnych na zarażenie

chorobą niebieskiego języka (Dz. U. UE L 283 z 27.10. 2007 str. 37), na państwa członkowskie został nałożony obowiązek przeprowadzania badań kontrolnych w kierunku występowania choroby niebieskiego języka. W związku z powyższym opracowano program monitoringu choroby niebieskiego języka, który został wprowadzony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2009 r. w sprawie wprowadzenia programu wykrywania występowania zakażeń wirusem choroby niebieskiego języka na rok 2009 (Dz. U. Nr 73, poz. 630). Przewiduje się realizację programu monitoringu choroby niebieskiego języka w roku 2010 i latach następnych przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej. Choroba niebieskiego języka (Bluetongue) jest chorobą zakaźną zwierząt podlegającą obowiązkowi zwalczania, wymienioną w załączniku nr 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Do dnia dzisiejszego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie stwierdzono rodzimego przypadku tej choroby. Choroba ta występuje powszechnie na terytorium niektórych państw Unii Europejskiej, między innymi w Republice Federalnej Niemiec, Republice Czeskiej, Królestwie Szwecji, Królestwie Niderlandów, Republice Włoskiej i Republice Portugalii. Doniesienia naukowe z państw członkowskich Unii Europejskiej wskazują, że wektor przenoszący chorobę (muchówki z rodzaju *Culicoides*) może być aktywny przez cały rok, a zasięg jego występowania na obszarze Europy od kilku lat stale się powiększa w kierunku północnym i wschodnim, co może mieć związek z ociepleniem klimatu. Mając powyższe na uwadze stosownym jest zmiana obowiązującego rozporządzenia, polegająca na poszerzeniu listy jednostek chorobowych i określeniu sposobu prowadzenia kontroli oraz zakresu badań kontrolnych zakażeń zwierząt.

Jednocześnie, informacje uzyskane w okresie ostatnich lat wskazują, że gorączka Q stanowi istotny problem zdrowotny zarówno dla zwierząt, jak i ludzi. Jest to zakaźna i zaraźliwa choroba zwierząt, która może przenieść się ze zwierząt na człowieka powodując masowe zachorowania. Wraz ze wzrostem handlu zwierzętami żywymi, jak i produktami pochodzenia zwierzęcego istnieje zagrożenie wystąpienia gorączki Q na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. W wyniku badań przeprowadzonych przez Państwowy Instytut Weterynarii w Puławach na przełomie 2008 i 2009 r. stwierdzono ponad 350 przypadków tej choroby u bydła i ponad 100 zachorowań, potwierdzonych przez Państwową Inspekcję Sanitarną, u osób obsługujących te zwierzęta jak i ich rodzin. Powyższa sytuacja dotyczy nie tylko Rzeczypospolitej Polskiej. Rok 2009 był rokiem intensywnej pracy ekspertów, w tym specjalisty z Państwowego Instytutu Weterynarii w Puławach, w ramach europejskiego programu, realizowanego pod patronatem

Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności - EFSA, CFP/EFSA/ZOONOSES/2008/01: „Development of harmonised schemes for monitoring and reporting of rabies and Q fever in animals in the European Union”. W ramach tego programu, w świetle ostatnio stwierdzonych ognisk gorączki Q w Europie, zdefiniowano czym jest gorączka Q i podjęto decyzje, jakie postępowanie laboratoryjne powinno być wdrożone, kiedy na terytorium państw Wspólnoty choroba ta wystąpi. Nie bez znaczenia są również istotne problemy z tą jednostką chorobową w Holandii, gdzie udowodniono, że od owiec i kóz zachorowało ponad 3 500 ludzi. Dowodem na tę ostatnią sytuację są korespondencje Dyrektoriatu Komisji Europejskiej (Health & Consumers Directorate-General) o sygnaturach: D1 SM (2009) D/411917 i D1 SM (2009) D/411977. W związku z powyższym, w przedmiotowym projekcie rozporządzenia poszerzono katalog chorób, które będą objęte kontrolą i badaniem. Działanie to pozwoli zmniejszyć ewentualne straty finansowe w stadach zwierząt, jak i zapobiec szerzeniu się tej choroby wśród ludzi.

Gorączka Q i zakaźne zapalenie nosa i tchawicy/otręt bydła IBR/IPV są chorobami o coraz większym znaczeniu w handlu zwierzętami. Przemieszczanie się zwierząt w sposób istotny wpływa na rozprzestrzenianie się tych chorób w populacji. Gorączka Q dodatkowo stanowi zagrożenie dla zdrowia ludzi. Do chwili obecnej nie były przeprowadzane regularne badania zarówno w kierunku gorączki Q jak i IBR/IPV. W związku z powyższym nie można jednoznacznie określić procentu zakażenia populacji bydła. Leczenie IBR/IPV jest długie, kosztowne i nie przynosi spodziewanych efektów. Rozprzestrzenieniu tej choroby można zapobiec poprzez przeprowadzanie regularnych badań laboratoryjnych, izolacji zakażonych zwierząt oraz ich eliminacji ze stada. Ponadto właściciel, w celu zabezpieczenia się przed stratami ekonomicznymi związanymi z niemożnością użytkowania bydła w celach hodowlanych, może wymagać w handlu dodatkowych gwarancji zdrowotnych w odniesieniu do wyżej wymienionych chorób. W związku z powyższym planuje się przeprowadzanie badań kontrolnych w zakresie tych chorób w celu określenia statusu zdrowotnego stad zwierząt oraz zbadania ewentualnego zagrożenia sanitarnego. Po określeniu sytuacji epizootycznej i prevalencji, w odniesieniu do w/w chorób zakaźnych zwierząt, zostaną podjęte decyzje w zakresie sposobu zwalczania powyższych chorób.

Projekt niniejszego rozporządzenia ponadto uchyla dotychczas obowiązujące przepisy w zakresie badania i kontroli chorób zwierząt akwakultury. Powyższe działanie podyktowane zostało przepisami dyrektywy Rady 2006/88 z dnia 24 października 2006 r. w sprawie wymogów w zakresie zdrowia zwierząt akwakultury i produktów akwakultury

oraz zapobiegania niektórym chorobom zwierząt wodnych i zwalczania tych chorób (Dz. Urz. UE L 328 z 24.11.2006, str. 14), w myśl których kontrola i zakres badań zwierząt akwakultury, powinien być objęty stosownym programem zwalczania chorób zwierząt. W związku z powyższym, na podstawie art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, opracowany zostanie przez Głównego Lekarza Weterynarii program nadzoru nad chorobami zakaźnymi zwierząt akwakultury, mający na celu osiągnięcie przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, strefę lub enklawę statusu wolnego od danej choroby zakaźnej.

Ponadto zmianie uległy nazwy niektórych jednostek chorobowych i w związku z powyższym należało dokonać stosownej korekty w projekcie niniejszego rozporządzenia.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym projekt ten nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt rozporządzenia został zawarty w Programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na okres styczeń - czerwiec 2010 r.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje regulacja

Projektowane rozporządzenie będzie oddziaływać na organy Inspekcji Weterynaryjnej oraz wyznaczonych lekarzy weterynarii do wykonywania zadań Inspekcji Weterynaryjnej. Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu bezpośredniego na producentów rolnych zajmujących się chowem i hodowlą zwierząt.

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Szacunkowe koszty realizacji wynikające z wejścia w życie projektu

rozporządzenia zostaną pokryte ze środków finansowych przeznaczonych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na poszczególne lata.

Finansowanie projektowanego rozporządzenia obywać się będzie ze środków budżetowych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt określanych w corocznych ustawach budżetowych, w tym w części 85 – budżety wojewodów, działu 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdziału 01022 – zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego oraz w części 83 – rezerwy celowe, działu 758 – różne rozliczenia, rozdziału 75818 – rezerwy ogólne i celowe, z pozycji przeznaczonej na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej.

Projektowana zmiana rozporządzenia, związana z uznaniem Rzeczypospolitej Polskiej przez Komisję Europejską za kraj urzędowo wolny od gruźlicy bydła, brucelozy bydła oraz uznaniem niektórych regionów Rzeczypospolitej Polskiej za urzędowo wolne od enzootycznej białaczki bydła, zdaniem Głównego Lekarza Weterynarii, zmniejszy ilość badanych zwierząt, a co za tym idzie pozwoli zaoszczędzić w budżecie państwa szacunkową kwotę około 14 000 000 złotych.

Jednocześnie Główny Lekarz Weterynarii szacuje, że badania kontrole w kierunku gorączki Q i IBR/IPV wynosić będą po około 16 000 000 złotych. Szacunkowy koszt kontroli choroby niebieskiego języka wynosić będzie wynosił około 1 100 000 złotych na rok. Rzeczpospolita Polska wystąpi o współfinansowanie tej kwoty ze środków Unii Europejskiej, zgodnie z decyzją Rady 2008/425/EWG z dnia 25 kwietnia 2008 r. ustanawiająca standardowe wymagania w zakresie przedkładania przez państwa członkowskie krajowych programów zwalczania, kontroli i monitorowania niektórych chorób zwierząt i chorób odzwierzęcych w celu uzyskania finansowania wspólnotowego (Dz. Urz. UE L 159 z 18.06.2008, str. 1).

3. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie projektu rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy, w szczególności nie będzie wymagać zatrudnienia dodatkowych pracowników w powiatowych i wojewódzkich inspektoratach weterynarii oraz w Głównym Inspektoracie Weterynarii.

4. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki. Jednakże w przypadku monitoringu choroby niebieskiego języka wykazanie, że wirus choroby nie występuje u zwierząt pochodzących z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dostarczy argumentów w celu zniesienia stref zamkniętych na terytorium kraju oraz uchylecia restrykcji dotyczących przemieszczania zwierząt. W przypadku zniesienia stref zamkniętych, na zasadach określonych w przepisach Unii Europejskiej, główną korzyścią wynikającą z wykonania wymienionych badań będzie zwiększenie konkurencyjności polskich hodowców i producentów bydła na rynku unijnym, jak również na rynkach państw trzecich.

5. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Realizacja projektu rozporządzenia będzie miała korzystny wpływ na poprawę bezpieczeństwa epizootycznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z uwagi na możliwość szybkiego wykrycia ewentualnych ognisk chorobowych oraz potwierdzania nie występowania chorób zakaźnych zwierząt jak np. pomór klasyczny świń, białaczka bydła, gruźlica bydła i brucelozą bydła, owiec i kóz. Szybkie wykrycie ognisk chorobowych pozwoli na zahamowanie rozprzestrzeniania się chorób wśród zwierząt, także zapewni bezpieczeństwo zdrowia i życia ludzi.

6. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został skonsultowany z 39 organizacjami społecznymi i związkami branżowymi, w tym w szczególności z Krajową Radą Izby Rolniczych, Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych, Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”, Konfederacją Pracodawców Polskich, Business Center Club, Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych LEWIATAN, Federacją Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Lekarzy Weterynarii Wolnej Praktyki „Medicus Veterinarius”, Ogólnopolskim Związkiem Zawodowym Lekarzy Weterynarii Inspekcji Weterynaryjnej, Krajową Izbą Lekarsko-Weterynaryjną, Krajowym Centrum Hodowli Zwierząt, Polskim Związkiem Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego, Polskim Zrzeszeniem

Producentów Bydła Mięsnego, Krajowym Związkiem Rewizyjnym Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Krajową Radą Spółdzielczą.

Ww. organizacje społeczne nie zgłosiły uwag.

Dodatkowo projekt skonsultowano z Głównym Inspektoratem Weterynarii oraz Państwowym Instytutem Weterynarii Państwowy Instytut Badawczy w Puławach.

Główny Lekarz Weterynarii zgłosił następujące uwagi do projektu rozporządzenia:

- 1) wniósł o doprecyzowanie w treści projektu rozporządzenia, liczby owiec i kóz zarówno padłych, jak i poddanych ubojowi, które mają być poddane badaniom monitoringowym w kierunku występowania gorączki Q. W myśl ust. 2 pkt 2. 3 części II rozdziału A załącznika III do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001 z dnia 22 maja 2001 r. ustanawiającego zasady dotyczące zapobiegania, kontroli i zwalczania niektórych przenośnych gąbczastych encefalopatii (Dz. Urz. UE L 147 z 31.05.2001, str. 1, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 32, str. 289), państwa członkowskie, w których pogłowie maciorek i jarek dopuszczonych do tryka oraz pogłowie kóz, które się kociły oraz kóz krytych przekracza 750 000 zwierząt, przeprowadzają testy w kierunku TSE minimalnej rocznej próbki 10 000 owiec lub kóz poddanych ubojowi w celu spożycia przez ludzi. Jednakże w Polsce pogłowie ww. zwierząt nie przekracza 750 000, a w przedmiotowym projekcie rozporządzenia brak jest obecnie określenia wielkości minimalnych rocznych próbek dla krajów, w którym to pogłowie jest niższe;
- 2) wniósł o określenie czy badania monitoringowe kóz i owiec dotyczą pogłowia rodzimego, czy też badaniami należy objąć również zwierzęta przywiezione do Polski z innych krajów członkowskich UE

- uwagi nie zostały przyjęte ponieważ Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie może doprecyzować przepisów, które wydane są przez Unię Europejską. W przypadku istnienia wątpliwości interpretacyjnych należy zwrócić się do Komisji Europejskiej celem wyjaśnienia wątpliwości. Dodatkowo nie zasadnym jest pytanie o badanie zwierząt przywiezionych na teren Rzeczypospolitej Polskiej z innych krajów UE, ponieważ stanowią one część pogłowia, znajdującego się pod kontrolą powiatowych lekarzy weterynarii;

- 3) wniósł o nadanie kolejnym paragrafom następującego brzmienia:

a) „§ 6.1. W celu kontroli występowania gruźlicy bydła corocznie tuberkulinizacją śródskórną obejmuje się 1/5 stad bydła na obszarze powiatu tak, aby w okresie 5 lat poddać badaniu wszystkie stada bydła znajdujące się na obszarze tego powiatu,

jednakże w przypadku wystąpienia w stadzie choroby (izolacja *Mycobacterium bovis*) kolejne badanie wykonuje się w następnym roku.

2. Badaniom laboratoryjnym w kierunku stwierdzenia gruźlicy poddaje się próbki pobrane od każdej sztuki bydła, u którego w badaniu poubojowym stwierdzono zmiany nasuwające podejrzenie gruźlicy bydła.

3. Badaniu, o którym mowa w ust. 1, poddaje się bydło w wieku powyżej 6 tygodnia życia.”.

Uwagi nie zostały przyjęte ponieważ proponowany zapis w ustępie 1 i 3 mają brzmienie tożsame z zapisem zaproponowanym przez Ministerstwo, natomiast zapis z ustępu 2 wykracza poza delegację projektu rozporządzenia, gdyż dotyczy on badania poubojowego, które przeprowadzane jest rutynowo i na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady WE nr 854/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz.U. L 139 z 30.4.2004, str. 206, Polskie wydanie specjalne: Roz. 3, t. 45, str. 75). W związku z powyższym nie można umieścić proponowanego zapisu w przedmiotowym rozporządzeniu. Dodatkowo należy nadmienić, że rozporządzanie unijne obowiązuje wprost i nie ma potrzeby tworzenia podwójnych regulacji prawnych.

b) „§ 9.1. W celu kontroli występowania enzootycznej białaczki bydła corocznie bada się próbki krwi pobrane od:

- 1) 1/5 stad bydła na obszarze regionu uznanego za oficjalnie wolny od enzootycznej białaczki bydła, tak aby w okresie 5 lat poddać badaniu wszystkie stada bydła znajdujące się na obszarze tego regionu;
 - 2) 1/3 stad bydła, które uzyskały status stada urzędowo wolnego od enzootycznej białaczki bydła na obszarze regionu nie uznanego za oficjalnie wolny od tej choroby; rozpoczęcie badań w cyklu 3-letnim, następuje w tych stadach w pierwszym, kolejnym roku po uzyskaniu statusu stada urzędowo wolnego;
 - 3) wszystkie stada bydła w regionie, w którym w ostatnim badaniu kontrolnym odsetek stad zakażonych wynosił powyżej 0,2%.
2. Wojewódzki lekarz weterynarii po dokonaniu analizy ryzyka, może podjąć decyzję o przeprowadzeniu badania, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, na obszarze jednego lub kilku powiatów powiązanych epizootycznie.
3. Badaniom, o których mowa w ust. 1, poddaje się bydło w wieku powyżej 24 miesiąca życia.

4. W celu kontroli występowania enzootycznej białaczki bydła u krów mlecznych dopuszcza się badanie pulowanych prób mleka od krów pochodzących z jednego stada.”

Uwagę odrzucono. Zaproponowana treść jest tożsama z zapisem zaproponowanym w projekcie rozporządzenia, poza określeniem „regionu uznanego za oficjalnie wolny” - Zgodnie z nomenklaturą stosowaną w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 czerwca 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych niezbędnych do uzyskania i zachowania uznania stada lub gospodarstwa za urzędowo wolne lub wolne od chorób zakaźnych zwierząt, stada bydła uznaje się za urzędowo, a nie oficjalnie, wolne od enzootycznej białaczki bydła.

4) Główny Lekarz Weterynarii proponuje:

- zmienić wiek zwierząt (pow. 24 miesiąca życia na 9 m-cy), od których należy pobierać krew do badań w kierunku IBR. Zgodnie z zał. III do decyzji Komisji 2004/558/WE, przy uznawaniu statusu stad za wolne, wymaganym wiekiem do badań jest wiek powyżej 9 miesiąca życia. W opinii Głównego Lekarza Weterynarii dość duża liczba bydła w postaci „zasuszonych” krów, buhajów do tuczu, jałówek do tuczu, wolców, w zakresie wiekowym od 9 do 24 miesięcy, nie byłaby objęta badaniami. Przyjęte w projekcie założenia dadzą obraz, ile stad jest zakażonych, jednak nie otrzymamy w tym przypadku informacji odnośnie ilości sztuk zakażonych w stadzie, a co za tym idzie procentowego zakażenia wirusem BHV1 w populacji bydła w Polsce. Jest to o tyle istotne, że w przyszłości na bazie danych z badań kontrolnych będzie opracowywany program zwalczania IBR.

- zaniechać pobierania prób do badań w kierunku IBR od buhajów stacjonujących w centrach pozyskiwania nasienia, w których to zwierzęta corocznie badane są w kierunku IBR/IPV na podstawie programu wieloletniego „Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego” przyjętego uchwałą Nr 244/2008 Rady Ministrów z dnia 28 października 2008r (zmieniona uchwałą Nr 92/2009 Rady Ministrów z dnia 9 czerwca 2009 r.), a centra są wolne od tej choroby.

Uwagę odrzucono, ponieważ przywołana decyzja dotyczy zasad uznawania stad za urzędowo wolne lub utrzymania statusu stad urzędowo wolnych od IBR/IPV, co nie jest objęte zakresem rozporządzenia. Dodatkowo koszt badań będzie tańszy ze względu na możliwość wykorzystania prób krwi pobieranych do innych badań kontrolnych. Celem rozporządzenia jest rozeznanie sytuacji epizootycznej w zakresie IBR/IPV, dopiero na podstawie, której można wnioskować o uznanie stad za urzędowo wolne lub przygotować program zwalczania dla IBR/IPV.

Uwaga w zakresie nie poddawania badaniu buhajów znajdujących się w centrach pozyskiwania nasienia została przyjęta.

5) Zdaniem Głównego Lekarza Weterynarii należy uściślić liczbę prób pobieranych od poszczególnych gatunków zwierząt lub podanie ich badaniom w sposób określający prawdopodobieństwo wykrycia zakażeń chorobą, tak jak ujęto to np. w projektowanym § 16. Powyższe, ułatwiłoby późniejszą ocenę otrzymanych wyników badań oraz ocenę epizootyczną występowania choroby na terytorium Polski. W przypadku pozostawienia zapisów w obecnym kształcie istnieje zagrożenie pobierania niereprezentatywnej ilości próbek do badań, jak i też trudności z późniejszą oceną zagrożenia występowania choroby oraz sytuacji epizootycznej;

- normy zawarte w ust. 2 budzą wątpliwości z uwagi na niepełną możliwość określenia przez organy Inspekcji Weterynaryjnej stad, w których nastąpiły poronienia. Obowiązek zgłoszeń przypadków poronień wynika jedynie z przepisów art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008r. Nr 213 poz. 1342). Dotyczy on zgłaszania podejrzeń wystąpienia chorób zakaźnych zwierząt, w tym w szczególności poronień bydła, owieci kóz, jednakże w kontekście podejrzenia wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt. Przedmiotowy przepis nie dotyczy wszystkich poronień w stadzie, w związku z czym proponuję doprecyzowanie w projekcie, iż chodzi tu o poronienia zgłaszane w związku z art. 42 ust. 1 ww. ustawy.

Uwaga w zakresie uściślenia zgłaszania poronień na podstawie art. 42. ust. 1 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342) została przyjęta.

6) Dodatkowo Główny Lekarz Weterynarii w treści uzasadnienia do rozporządzenia wskazuje, że napisano iż badania w kierunku wykrycia gorączki Q, jak i IBR/IPV, nie są prowadzone regularnie. Jednakże w chwili obecnej zgodnie z uchwałą Nr 244/2008 Rady Ministrów z dnia 28 października 2008r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego” realizowane są badania zarówno w kierunku oceny sytuacji epizootycznej gorączki Q u bydła, jak i występowania zakażeń BHV1 u buhajów w centrach pozyskiwania nasienia, a obecne badania są kontynuacją poprzednich programów wieloletnich.

Uwaga, ta została odrzucona ponieważ badania te dotyczą buhajów w centrach pozyskiwania nasienia, co nie daje pełnego obrazu sytuacji epizootycznej w stadach.

Projekt rozporządzenia został umieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Opracowano w Departamencie
Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: